

1. దేశభక్తి గేయం

పేజీ నెం. 6 అభ్యాసము

అ) క్రింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

- జ. మా దేశం పేరు భారతదేశం. మేమంతా ఈ భారతదేశంలో పుట్టిన గొప్ప వీరులం.
- జ. వేషం ఏదైనా, భాష ఏదైనా, మతమేదైనా, ఆచారమేదైనా మనమంతా భారతీయులం. మన కన్నతల్లి ఈ భారతమాతనే. మనమంతా ఆమె పిల్లలమే అని అర్థమైంది.
- జ. భరతమాతకు గంగ, యమున, గోదావరి, కృష్ణానదులు అలంకారాలు.
- జ. మన దేశ గౌరవాన్ని, స్వాతంత్ర్యాన్ని అవహరించే శత్రువును తరిమి కొడుదాం.

పేజీ నెం. 7

ఇ) కింది గేయాన్ని పూరించండి.

- భారతీయ వీరులం - భరతమాత బిడ్డలం
మాతృదేశ గౌరవం - కాపాడే ధీరులం
శాంతి కోరు పాపలం - సమత పెంచు బాలలం
మేము భావి పౌరులం - త్యాగధనుల వారసులం

ఈ) కింది గేయాన్ని సరిచేసి రాయండి.

- వేషభాష లేవైనా - మతాచార మేదైనా
మనం భారతీయులం - ఒకే తల్లి పిల్లలం
ప్రపంచాన మనదేశం - ప్రతిభను నిలబెట్టుదాం
మనమంతా సైనికులం - మనం ప్రజాసేవకులం

ఉ) వ్యతిరేక పదాలను రాయండి.

- జ. 1. అనాచారం 2. మిత్రుడు 3. అగౌరవం
4. నిగర్వి 5. పరతంత్రం

2. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్

పేజీ నెం. 11 అభ్యాసము

అ) కింది ఖాళీలను సరియైన మాటలతో పూరించండి.

1. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్
2. బంకించంద్ర చటర్జీ
3. రహస్యమనీ, రహస్యాన్ని, కుతూహలపడే
4. గీతాంజలికే
5. 1941, ఆగస్టు 7న

పేజీ నెం. 12

ఇ) క్రింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. జ. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ కలకత్తాలోని జోరాసంక్ అనే గ్రామంలో 1861 మే 7వ తేదీన జన్మించారు. తల్లిదండ్రులు దేవేంద్రనాథ్ ఠాగూర్, శారదా దేవిలకు పద్నాలుగవ సంతానంగా జన్మించాడు.
2. జ. రవీంద్రుడు బాల్యంలో ఇంట్లోనే నాలుగు గోడల మధ్య ఉండవలసి రావడంతో ఆయనకు బయట ప్రపంచం అద్భుతంగా తోచేది. ప్రపంచమొక రహస్యమనీ, ఆ రహస్యాన్ని తెలుసుకోవాలని కుతూహల పడేవాడు.
3. జ. రవీంద్రుడు ఉన్నత చదువుల కోసం ఇంగ్లాండులో ఒక పబ్లిక్ స్కూల్లో చేరి, ప్రొఫెసర్ మార్లే ఉపన్యాసాలు విని ఆంగ్ల సాహిత్యం పై అభిరుచి పెంచుకొన్నాడు.
4. జ. రవీంద్రుడు రాసిన 'జనగణమన' ను జాతీయ గీతంగా ప్రకటించడానికి ముందు "వందేమాతరం", "జనగణమన" లపై దేనిని జాతీయగీతంగా ప్రకటించాలని చాలా చర్చలు జరిగిన తర్వాత రాజ్యాంగ సభ కమిటీ అధ్యక్షుడు బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్ 1950 జనవరి 24న 'జనగణమన'ను జాతీయ గీతంగా, వందేమాతరంను జాతీయ గేయంగా ప్రకటించాడు.
5. జ. రవీంద్రుడు రచయితగా, సంగీతవేత్తగా, చిత్రకారునిగా, విద్యావేత్తగా, గొప్ప మానవతావాదిగా ఠాగూర్ చరిత్రలో నిలిచిపోయాడు. మాతృభూమి పట్ల, మానవ సంబంధాల పట్ల అచంచలమయిన నమ్మకం, ప్రేమాభిమానాలు కలిగి వున్న విశ్వకవి రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్.
6. జ. జనగణమన గీతాన్ని 1950 జనవరి 24న జాతీయగీతంగా వందేమాతరంను జాతీయగేయంగా ప్రకటించారు, బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్ గారు. వీరు రాజ్యాంగ సభ కమిటీ అధ్యక్షుడు.

పేజీ నెం. 12

ఉ) క్రింది పదాలతో సొంతవాక్యాలను రాయండి.

1. గీతం : భారతదేశానికి జాతీయ గీతాన్ని అందించిన కవి రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్.
2. ఆలపించు: మేము పాఠశాలలో ప్రతిరోజూ వందేమాతరం, జనగణమన గేయాన్ని ఆలపించుతాము.
3. నిరాడంబరం : రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ కథలంటే చెవి కోసుకునేవాడు, సామాన్య దుస్తులతో నిరాడంబరంగా పెరిగాడు.
4. అభిరుచి : నాకు భరతనాట్యం, కూచిపూడి అంటే చాలా ఇష్టం, నేను వాటిపై ఎంతో అభిరుచి పెంచుకున్నాను.

3. గోదావరి (ఆత్మకథ)

పేజీ నెం. 15 అభ్యాసము

అ) పాఠం చదివి కింది ఖాళీలు పూరించండి.

- జ. 1. నాసిక్, త్రయంబకం 2. ఆదిలాబాద్, బస్తర్
3. బంగాళాఖాతంలో 4. 1465 కిలోమీటర్లు

పేజీ నెం. 16

ఈ) పాఠం చదివి కింది పట్టిక పూరించండి.

గోదావరి నదిపై కట్టిన ప్రాజెక్టులు : నిజామాబాద్ జిల్లాలోని బాల్కొండ మండలం పోచంపాడు వద్ద ఆనకట్ట నిర్మించారు, ఇదే శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు. శ్రీపాదసాగర్, దేవాదుల ఎత్తిపోతల పథకం వంటి ప్రాజెక్టులు, ధవళేశ్వరం వద్ద పెద్ద ఆనకట్టను కట్టారు.

గోదావరి తీరాన ఉన్న పుణ్యక్షేత్రాలు : బాసర, ధర్మపురి, కోటిలింగాల, మంథని, కాళేశ్వరం, భద్రాచలం.

గోదావరి ఉపనదులు : మంజీర, మానేరు, ప్రవర, పెద్దవాగు, ఇంద్రావతి, ప్రాణహిత, కిన్నెరసాని, శబరి, వైన్ గంగ, పెన్ గంగా.

ఉ) 'నది' లోని 'ది' అక్షరం చివర వచ్చే పదాలు ఏముంటాయో రాయండి.

జ. నది, అది, నిది, సూది, సోది, మది, మీది, ఇది, వీది, గది.

ఉ:) కింది పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయండి.

1. శిరస్సు : గంగ శివుని శిరసులోని జటాలో ఉంటుంది.
2. ఆనకట్ట : ఆంధ్రప్రదేశ్ ధవళేశ్వరం వద్ద పెద్ద ఆనకట్టను కట్టారు.
3. సందడి : పుణ్యక్షేత్రాలన్ని ఎప్పుడూ భక్తులతో సందడిగా ఉంటాయి.
4. నిత్యం : తిరుమలలో భక్తుల కోసం నిత్యం అన్నదానం చేస్తారు.

5. కాలచక్రం

పేజీ నెం. 21 అభ్యాసము

అ) కింది ఖాళీలను పూరించండి.

జ. 1. నిమిషము 2. గంట 3. రోజు

ఇ) క్రింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. జ. వారానికి ఏడు రోజులు. అవి : ఆదివారం, సోమవారం, మంగళవారం, బుధవారం, గురువారం, శుక్రవారం, శనివారం.
2. జ. తెలుగు సంవత్సరానికి పన్నెండు నెలలు. అవి: చైత్రంతో ప్రారంభమై ఫాల్గుణంతో అంతమౌతాయి. ఫాల్గుణం తరువాత మరల చైత్రమాసంతో కొత్త సంవత్సరం ప్రారంభమవుతుంది.
3. జ. తెలుగు సంవత్సరాలు అరవై. అవి : ప్రభవతో ప్రారంభమై అక్షయతో అంతమవుతాయి. అక్షయ తరువాత మరల ప్రభవనామ సంవత్సరం మొదలవుతుంది.

ఉ) కింది వానికి వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

1. అంతం 2. సోమ 3. పాత 4. ఇప్పుడు

పేజీ నెం. 22

ఉ:) జతపరచండి.

జ. ఇ, అ, ఆ

బు) చైత్రమాసంలో ఉగాది పండుగ వస్తుంది. అలాగే తెలుగు క్యాలెండర్ చూచి కింది పండుగలు ఏ మాసంలో వస్తాయో రాయండి.

- జ. 1. ఆశ్వయుజం 2. ఫాల్గుణ 3. పుష్యమాస
4. ఆశ్వీయుజ 5. కార్తీకమాసం

బు) కింది వాక్యాలలో నామవాచకాలను గుర్తించి పట్టికలో రాయండి.

- జ. పాండురాజు, కుంతి, మాద్రీ, ధర్మరాజు, భీముడు, అర్జునుడు, నకులుడు, సహదేవుడు, ధృతరాష్ట్రుడు, దుర్యోధనుడు, కౌరవులు, ద్రోణుడు, అశ్వత్థామ, భీష్ముడు.

6. భాగ్యనగరం

పేజీ నెం. 25 అభ్యాసము

అ) ఖాళీలను పూరింపుము.

- జ. 1. ప్రవహిస్తూ 2. చార్మినార్ 3. బుద్ధ 4. జంట నగరాలు

ఇ. కింది ప్రశ్నలకు ఒక్క మాటతో జవాబులు రాయండి.

- జ. 1. జ. మూసీనది 2. జ. హైదర్ మహల్
3. జ. ట్యాంక్ బండ్ 4. జ. సాలార్ జంగ్
5. జ. హైదరాబాద్ - సికిందరాబాద్

ఈ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. జ. ఒకనాటి రాత్రి భయంకరమైన వర్షం కురిసి మూసీనది పరవళ్ళు తొక్కుతూ ప్రవహిస్తూ ఉండగా, కులీ కుతుబ్ షా ఆ రాత్రి మూసీనదిని ఈదుకుంటూ భాగమతిని కలిసిన విషయం తండ్రికి తెలిసి మూసీనది మీద ఒక వంతెన కట్టించాడు. దానిని ఇప్పుడు “పురానా పూల్” అని పిలుస్తున్నారు.
2. జ. కులీ కుతుబ్ షా నవాబు అయిన తర్వాత మూసీనది తీరంలో భాగ్యనగరాన్ని నిర్మించారు. దానికి తన ప్రియురాలి పేరు “భాగ్యనగరం” అని పేరు పెట్టాడు. భాగమతికి “హైదర్ మహల్” అని బిరుదు ఇచ్చారు. దానినే హైదరాబాద్ అని పిలుస్తాం.

3. జ. చార్మినార్ చతురస్రాకార స్థలం కట్టబడింది. నాలుగు పక్కల నాలుగు ఆర్చీలు, నాలుగు మూలలు నాలుగు గోపురాలు ఉంటాయి. ఒక్కొక్క గోపురం 55 మీటర్ల ఎత్తు ఉంటుంది.
4. జ. గోల్కొండ రాజ్యానికి ప్రధానమంత్రిగా ఉండే “సాలార్జంగ్” తన జీవిత కాలంలో అపూర్వమైన వస్తువులు అనేకం సేకరించాడు. వాటినిన్నింటిని సాలార్జంగ్ మ్యూజియంలో భద్రపరిచారు. అందులో అనేక శిల్పాలు, చిత్రాలు, ఆభరణాలు, గాజుసామాగ్రి ఉన్నాయి.
5. జ. హైదరాబాద్ భారతదేశంలో ఐదవ పెద్ద నగరం. ఇక్కడ అనేక మతాలవారు, అనేక దేశాలవారు అన్నదమ్ముల్లా, అన్యోన్యంగా కలిసిమెలిసి జీవిస్తుంటారు. ఇదే హైదరాబాద్ ప్రత్యేకత.

పేజీ నెం. 26

ఊ) కింది వానికి వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

- జ. 1. ద్వేషించు 2. అధికం 3. అప్రధానం 4. పూర్వం
5. పగలు 6. అక్కడ

బు) కింది పదాలతో సాంతవాక్యాలు రాయండి.

1. చార్మినార్లో వున్న ఒక్కొక్క గోపురం సుమారు 55 మీటర్ల ఎత్తు ఉంటుంది.
2. ఒకనాటి రాత్రి భయంకరమైన వర్షంతో మూసీనది పొంగి పరవళ్ళు తొక్కుతూ ప్రవహిస్తూ ఉంది.
3. ట్యాంక్బండ్ మీద తెలుగు ప్రముఖుల విగ్రహాలు నెలకొల్పారు.
4. సాలార్జంగ్ తన జీవిత కాలంలో అపూర్వమైన వస్తువులు అనేకం సేకరించాడు.
5. హైదరాబాద్లో అనేక మతాలవారు, దేశాల వారు అన్నదమ్ముల్లా కలిసిమెలిసి ఉంటారు.

బూ) సరైన సమాధానం గల అక్షరాన్ని బ్రాకెట్లలో గుర్తించండి.

- జ. 1. బి 2. ఎ 3. బి 4. సి

7. వాతావరణ కాలుష్యం

పేజీ నెం. 29 అభ్యాసము

అ) క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానములు రాయండి.

1. జ. ప్రపంచ ఆరోగ్య దినోత్సవం ఏప్రిల్ 7వ తారీఖున జరుపుతారు.
2. జ. మన చుట్టూ ఉన్న జలము, పరిసరాలు, వాయువు, ధ్వనులు, కలుషితమవడాన్ని వాతావరణ కాలుష్యం అని అంటారు.
3. జ. జల కాలుష్యం అరికట్టడానికి బావులు, చెరువులు, కాలువలు, నదులలోని నీళ్ళు మురికి కాకుండా చూసుకోవాలి. ఆ నీళ్ళలో చెత్త, చెదారం, పాచి పెరగడం, మనం వాడిన మురికినీళ్ళు మళ్ళీ దానిలో చేరకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.
4. జ. ధ్వని కాలుష్యాన్ని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ధ్వని కాలుష్యాన్ని పరీక్షించి, వాహనదారులకు తగు సలహాలు, హెచ్చరికలు జారీ చేస్తున్నది. విద్యుత్తుతో నడిచే వాహనాలను కొత్తగా ప్రవేశ పెట్టడానికి తగిన చర్యలు తీసుకొంటున్నది.
5. జ. జల కాలుష్యం, పరిసరాల కాలుష్యాల వల్ల వాయు కాలుష్యం ఏర్పడుతుంది. అంటే గాలి కలుషితం అవుతుంది. చెడువాసన వ్యాపిస్తుంది. కలుషితమైన గాలిని మనం పీల్చితే ఎన్నో జబ్బులు వస్తాయి.

ఇ) కింది పదాలకు వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

జ. 1. అపరిశుభ్రం	2. తగ్గు	3. ఇంపు	4. చెడుగాలి
5. మంచి	6. నేక	7. అంతం	8. దూరం

పేజీ నెం. 30

బు) కింది పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయండి.

1. మా నాన్న గారి ఆఫీసు దగ్గర బస్సులు, లారీలు రణగొణ శబ్దాలతో రోడ్డంతా పొగతో నిండి ఉంటుందట.
2. మన చుట్టూ వున్న పరిసరాలు పరిశుభ్రంగా ఉంచుకుంటే వాతావరణ కాలుష్యం బాగుంటుంది.

3. రాము వాళ్ళింటికి పోలేం. అక్కడ చెత్తా, చెదారంతో మొత్తం ఈగలు, దోమలతో ఆ ప్రాంతం నిండి ఉంటుంది.
4. ప్లాస్టిక్ పెనుభూతం లాంటిది. దాని వల్ల ఎంతో ముప్పు కలుగుతుంది.
- ఉ) కింది వాక్యాలు చదివి తప్పు (×), ఒప్పు (✓) లను గుర్తించండి.
- జ. 1. × 2. ✓ 3. × 4. ✓ 5. ✓

8. బమ్మెర పోతన

పేజీ నెం. 33 అభ్యాసము

అ) కింది పేరాను చదివి ఖాళీలను సరైన పదాలతో పూరించండి.

జ. ఏలూరు, గొప్ప మహారాణి, కాకతీయుల, కష్టాలు, ఓరుగల్లు

ఇ) ఆలోచించి సొంతమాటల్లో జవాబులు రాయండి.

1. జ. భాగవతాన్ని వ్యాసమహర్షి రాశారు. సంస్కృతంలో రాయబడిన భాగవతాన్ని మన బమ్మెర పోతన తెలుగులోకి అనువదించాడు. అదే ఆంధ్ర మహాభాగవతంగా పిలువబడుతుంది. భాగవతంలో చక్కని పదాలు, అలంకారాలతో వింటే చెవులకు ఇంపుగా, చదివితే మనసుకు హాయిగా ఉంటుంది.
2. జ. మన తెలంగాణకు చెందిన ప్రసిద్ధుడైన ప్రాచీన కవి బమ్మెర పోతన. పోతన లాగా సహజ పండితుడిగా ఎదగాలంటే మంచి కవిగా పేరు పొందాలి. గురువు దగ్గర కాకుండా సొంతంగా పాండిత్యం సంపాదించాలి. ఎన్నో పుస్తకాలు, కథలు, పురాణాలు, సంస్కృతంలో రాసి అనువదించాలి. ఎన్నో బిరుదులు పొందాలి.

ఉ) కింది పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయండి.

1. శ్రీ భాగవతం సీరియల్ అన్ని సీరియల్స్ కన్నా ఉత్తమమైంది.
2. శ్రీరామనవమి రోజు గుళ్ళు భక్తులతో సందడిగా ఉంటుంది.
3. నాకు మన మాతృ భాష తెలుగు అంటే చాలా ఇష్టం.
4. పోతన రాసిన భాగవతం చాలా మధురంగా ఉంటుంది.
5. ప్రతిరోజు గురువులు చెప్పిన పాఠాలు శ్రద్ధగా వినాలి.

పేజీ నెం. 34

జి) కింది వాక్యాలు చదివి తప్పు (×), ఒప్పు (✓) లను గుర్తించండి.

జ. 1. ✓ 2. × 3. ✓ 4. × 5. ✓

బూ) భాషను గురించి తెలుసుకోండి.

ఎ) కింది పేరా చదువండి. అందులోని విశేషణ పదాలను గుర్తించి రాయండి.

వేగంగా, తిట్టింది, వెచ్చని, మెచ్చుకుంది, మార్కులు, బహుమతిగా, సాయంత్రం, హాయిగా, ఎత్తుగా, కమ్మగా

బి) పాఠంలోని విశేషణాలను గుర్తించి రాయండి.

సమయానికి, కలిసి, గొప్పదో, రక్షించే, ప్రసారం, రాయబడిన, అనువదించాడు, అస్సలు, సమీపం, మనస్సు, వర్ణించి, నిర్ణయం, సొంతంగా

9. పుత్రోత్సాహం

పేజీ నెం. 37 అభ్యాసము

ఆ) అర్థాలు రాయండి.

జ. 1. ముసలివారు 2. గ్రుడ్డి వారు 3. చేత కానివారు
4. భుజం పైన మోసేది 5. స్థలం, ప్రాంతం

ఇ) కింది ఖాళీలను సరియైన మాటలతో పూరించండి.

జ. 1. శ్రవణ కుమారుడు
2. మాతృదేవోభవ, పితృదేవోభవ, ఆచార్య దేవోభవ
3. ఆనందంగా 4. వినయ విధేయతలను, అన్నపానాది 5. కావడిలో

ఈ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

- జ. నేటి కాలంలో ప్రజలు ఎవరికి వారే యమునా తీరే అన్న విధంగా వున్నారు. ఎందరో వృద్ధులు తమ పిల్లల ప్రేమకు నోచుకోలేక వృద్ధాశ్రమాల్లో వుంటున్నారు.
- జ. శ్రవణకుమారుడు తన తల్లిదండ్రులను దేవుళ్ళుగా ఎంచేవాడు, నమస్కరించేవాడు. వారి తల్లిదండ్రులు వృద్ధులు, అంధులు. వారికి ఏ

ఇబ్బంది కలుగకుండా వినయవిధేయతలను చూపుతూ, వేళకు అన్నపానాది సదుపాయాలు చూసేవాడు. శ్రవణకుమారుడు తన తల్లిదండ్రులు ఎప్పుడూ ఆనందంగా కాలాన్ని గడిపేలా ప్రయత్నించేవాడు.

3. జ. శ్రవణునితో తల్లిదండ్రులు మేము ముసలివారము, గుడ్డివారము, అయినా కాశి వంటి పుణ్యక్షేత్రాలను దర్శించాలని ఉంది. మమ్మల్ని తీసుకొని ఆయా ప్రదేశాలు తిరగటం నీకు కష్టమే. అయినా ఆ విశ్వేశ్వరుడు ఉన్న క్షేత్రాన్ని చూడాలని మా కోరిక అని అన్నారు.
4. జ. శ్రవణుడు బలహీనులైన తన తల్లిదండ్రులను కావడిలో కూర్చోబెట్టుకుని దానిని తన భుజాలపై మోస్తూ పుణ్యక్షేత్ర దర్శనానికి ప్రయాణమయ్యాడు.
5. జ. అయోధ్య నగరానికి రాజు దశరథ మహారాజు.

పేజీ నెం. 38

ఉ:) కింది వానికి వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

జ. 1. వెలుగు 2. ఏడ్చుట 3. నిశబ్దం 4. అధైర్యము 5. అజ్ఞానం

బు) కింది పదాలతో సాంతవాక్యాలు రాయండి.

1. వృధా ఖర్చు చేయకుండా డబ్బును భద్రపరచాలి.
2. ఏప్రిల్ 7వ తారీఖు ప్రపంచ ఆరోగ్య దినోత్సవం.
3. పెద్దలు చెప్పిన మాటలను అక్షరాలా పాటిస్తూ అమ్మా, నాన్నలను దేవుళ్ళుగా చూడాలి.
4. బాగా చదువుకోవాలి. గురువుల మాట వినాలి.

10. పిసినిగొట్టు

పేజీ నెం. 41 అభ్యాసము

అ) తారుమారైన పద్యపాదాలను సరిచేసి రాయండి.

జ. ప్రతి దినంబున వృద్ధుడు పాతు తవ్వి
మురిసిపడు చుండు బంగారు ముద్ద చూచి
పొదల మాటున అదియెల్ల పొంచి చూచి
దొంగ ఒక్కడు సర్వంబు దోచుకొనియె.

పేజి నెం. 42

ఈ) కథలోని కింది వాక్యాలు తారుమారయ్యాయి. వాటిని క్రమంలో రాయండి.

- జ. 1. బంగారాన్ని చూచి మురిసి పోయేవాడు. 2. ఎందుకు ఏడుస్తున్నావు?
3. దొంగ బంగారాన్ని దోచుకున్నాడు.
4. ఇతరులకు పెట్టవు, నీవు తినవు.
5. బంగారం ఉన్న చోట ఒక బండను ఉంచు.

ఉ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. జ. ముసలివాడు దాచిన బంగారాన్ని ప్రతిరోజు వెళ్ళి ఆ గోతిని తవ్వి బంగారాన్ని చూసి మురిసి పోతుండేవాడు. దీనిని పొదలచాటు నుండి చూసిన ఒక దొంగ ఆ బంగారాన్ని దోచుకున్నాడు.
2. జ. పొరుగువారు ముసలివాడి ఏడుపు, అరుపులు విని ఎందుకు ఏడుస్తున్నావని ప్రశ్నించారు.
3. జ. పొరుగువారు పిసినారిని ఇలా అన్నారు. “నీవు ధనాన్ని ఇతరులకు పెట్టవు, నీవు తినవు. అయినా మించి పోయింది లేదు. బంగారం ఉన్న చోట ఒక పెద్ద బండ ఉంచు. దానినే బంగారం అనుకో అని సలహా ఇచ్చారు.
4. జ. తాను తిని ఇతరులకు కూడా పెట్టాలి. అలా చేయనివాడు పిసినారితో సమానం. పిసినారితనం అస్సలు పనికి రాదు అని ఈ కథలో నీతి. ఎంత ధనమున్నా లోభి సుఖపడ లేడు.

పేజి నెం. 43

బూ) కింది పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయండి.

1. బోసి నవ్వుల పాపను చూసి తల్లి ఎంతో మురిసి పోయింది.
2. బంగారం దొంగ లెత్తుకెళ్ళారని మా పక్కంటి వాళ్ళు లబలబ మొత్తుకొన్నారు.
3. మా స్నేహితురాలు పరీక్షలో మార్కులు తగ్గినందుకు గొల్లుమని యేడ్చింది.
4. ముసలివాడు వచ్చి గోయి తవ్వి చూస్తే బంగారం కనిపించడం లేదని గగ్గోలు పెట్టాడు.
5. ప్రతి రోజు సాయంత్రం మా తాతగారు ఇతిహాసాలు చదువుతారు.

ఎ) కింది వాక్యాలలో గీత గీసిన పదాన్ని ఉపయోగించి వాక్యాలను తిరిగి రాయండి.

- జ. 1. పోలీసులు తస్కరున్ని పట్టుకున్నారు.
2. అమ్మ కనకంతో గాజులు వేయించుకుంది.
3. ఎంత ధనమున్నా పిసినారి సుఖపడలేదు.

బ) పాఠంలోని అసమాపక క్రియా పదాలను గుర్తించి రాయండి.

ఊరిలో ఒక	ధనాన్ని కూడ	ఆ మాటలు వాళ్ళు
ఆ ప్రాంతంలో	ప్రతిరోజు వచ్చి	నెత్తి, నోరు బాదు
గుట్టుగా ఒక	వాళ్ళు ఇలా	నీవు ధనాన్ని
పొదల చాటునుండి	బంగారం నీకు	ఇతరులకు పెట్టవు, నీవు
ఏడుస్తున్నావేమిటి అని	అయినా మించి	ఎందుకు నీవు

11. పోషక విలువలు

పేజీ నెం. 46 అభ్యాసము

ఆ) ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

- జ. మన శరీరానికి కావలసిన వివిధ రకాల ప్రోటీన్లు, కార్బోహైడ్రేట్లు, విటమిన్లు కలిగిన ఆహార పదార్థాలతో కూడిన పోషక పదార్థాలు కావాలి.
- జ. ఆకుకూరల నుండి ఖనిజాలు, విటమిన్లు లభిస్తాయి. వీటి వలన మనం ఆరోగ్యంగా ఉంటాము.
- జ. వరి, గోధుమ, రాగులు, సజ్జలు వంటి ధాన్యాల వలన పిండి పదార్థాలు (కార్బోహైడ్రేట్లు) లభిస్తాయి. ఇవి శరీర నిర్మాణానికి దోహదపడటమే కాక మన పనులు మనం చేసుకొనే శక్తిని, బలాన్ని శరీరానికి అందిస్తాయి.
- జ. మనం రోజూ తీసుకునే ఆహారంలో పప్పు ధాన్యాలు, గుడ్లు, చేపలు, మాంసం, ఆకుకూరలు, కూరగాయలు వంటి పదార్థాలు ఉండాలి. వీటి వలన శరీరానికి కావలసిన మాంసకృత్తులు లభిస్తాయి.
- జ. మా పాఠశాలలో చిరు విరామ సమయంలో మేము నానబెట్టిన పెసర్లు, చెనగలు, కాజు, బాదాం, క్యారెట్, కీరా ఇలాంటి ఎన్నో విటమిన్లు లభించే ఆహారపదార్థాలు తీసుకుంటాము.

ఇ) కింది పదాలతో సాంతవాక్యాలు రాయండి.

- జ. 1. ప్రతిరోజు ఆకుకూరలు తినడం వల్ల మనం ఆరోగ్యంగా ఉంటాము.
2. ఆకుకూరల వలన ఖనిజాలు, విటమిన్లు లభిస్తాయి.
3. వరి, గోధుమలు, రాగులు వంటి ధాన్యాల వలన పిండి పదార్థాలు లభిస్తాయి.
4. రోజు పండ్లు తీసుకుంటే శక్తికి, ఎముకల గట్టిదనానికి దోహద పడుతుంది.
5. పాలు తీసుకోవటం వలన మన శరీర నిర్మాణానికి ఎదుగుదల, వేడిమి లభిస్తాయి.

12. క్రియలు - కాలాలు - వచనాలు

పేజీ నెం. 51 అభ్యాసము

అ) కింది వాక్యాలను చదువండి. వీటిలో ఏవి సమాపక, అసమాపక, క్రియా వాక్యాల్లో, పట్టికలో రాయండి.

సమాపక క్రియలు : 1. చదివాడు 2. విన్నాడు 3. వేస్తుంది
4. పాడింది 5. వెళ్ళాడు 6. పెట్టింది

అసమాపక క్రియలు: 1. రాము పాఠం 2. ప్రసాదు బడికి వెళ్ళి
3. వాణి చిత్రం 4. లత పాట 5. నాన్న ఢిల్లీ
6. అమ్మ దేవుడిని పూజించి 7. లక్ష్మణుడు ఆఫీసుకు వెళ్ళి
8. దుర్గ ఊరికి వెళ్ళి

పేజీ నెం. 52

అ) కింది వాక్యాలలో క్రియలు ఏ కాలంలో ఉన్నాయో గుర్తించి రాయండి.

- జ. 1. భూత కాలం 2. వర్తమాన కాలం 3. భూతకాలం
4. వర్తమాన కాలం 5. భవిష్యత్ కాలం

ఇ) కింది వాక్యాలను చదివి వాటిని బహువచనంలోకి మార్చి రాయండి.

- జ. 1. పక్షులు చెట్ల పై ఉన్నాయి. 2. దేవుళ్ళు గుళ్ళో ఉంటారు.
3. అక్కలు పనులు చేసారు. 4. తమ్ముళ్ళు ఊరికి వెళ్ళారు.
5. మొక్కలకు పూలు పూసాయి.

ఈ) జతపరుచుము. ఈ, అ, ఆ, ఉ, ఇ.

13. లేఖ

పేజీ నెం. 53 అభ్యాసము

అ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. జ. ప్రధానోపాధ్యాయురాలికి సాయికిరణ్ లేఖ వ్రాశాడు.
2. జ. పెళ్ళి సాయికిరణ్ వాళ్ళ బాబాయిది.
3. జ. 5 రోజుల సెలవు కోరాడు.
4. జ. ఈ లేఖ కామారెడ్డి నుంచి హైదరాబాద్ కు రాశాడు.

ఆ) 2 రోజులు తిరుపతి వెళుతున్నట్లు ఉపాధ్యాయునికి లేఖ రాయండి.

జ.

హైదరాబాద్,

తేది: XX-XX-XXXX.

శ్రీయుత గౌరవనీయులైన ఉపాధ్యాయునికి,

ఉన్నత పాఠశాల.

ఉపాధ్యాయులు గారికి నమస్కారములు!

ఆర్యా!

నేను మీ పాఠశాలలో 4వ తరగతి చదువుతున్నాను. నాకు 2 రోజుల సెలవు కావాలి. కారణమేమనగా నేను తిరుపతి వెళ్ళుతున్నాను. కాబట్టి నా మీద దయ వుంచి 2 రోజులు సెలవు మంజూరు చేయగలరని నా యొక్క మనవి.

ధన్యవాదాలు.

ఇట్లు,

తమ విధేయుడు,

కౌశిక్. టి

4వ తరగతి.

ఇ) లేఖలు ఎందుకు రాస్తారు? వాటి ప్రాధాన్యత ఏమిటి?

జ. లేఖలు వ్రాయడం ద్వారా జ్ఞానాన్ని పెంపొందుతాము, చేతి వ్రాత బాగా వస్తుంది. తప్పులు తెలుస్తాయి. మనకు చదవడం, వ్రాయడం పట్ల మంచి అవగాహన కలుగుతుంది. అక్కడ జరిగే విషయాలు ఇక్కడ, ఇక్కడ జరిగే విషయాలు అక్కడ తెలుస్తాయి. లేఖల వల్ల ప్రాధాన్యత చాలా ఉంటుంది.

14. కొబ్బరి చెట్టు

పేజి నెం. 57 అభ్యాసము

అ) కింది ఖాళీలను సరియైన మాటలతో పూరించండి.

- జ. 1. కొమ్మలుండవు 2. మట్టలు 3. కాండం
4. ఇసుక నేలలో, నీరు బాగా ఉండే ప్రదేశాలలో
5. లేత కొబ్బరికాయలను 6. కురుడీలు

ఇ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. జ. చెట్లు మనకు పూలు, కాయలు, పండు ఇస్తాయి. కొన్ని చెట్లు కలపనిస్తాయి. కొన్ని ఔషధాలుగా, కొన్ని వంట చెరుకుగా, కొన్ని చెట్లతో కాగితం తయారుచేస్తారు.
2. జ. కొబ్బరి చెట్లు ఇసుక నేలల్లో, నీరు బాగా ఉండే ప్రదేశాలలో విరివిగా పెరుగుతాయి. కొబ్బరి బోండాలోని నీరు ఆరోగ్యానికి చాలా మంచిది. కొబ్బరిని వంటకాలలో చాలా రకరకాలుగా ఉపయోగిస్తారు. దేవాలయాల్లో దేవునికి కొబ్బరికాయలే కొడతారు. ఎండిన కొబ్బరి నుండి నూనె వస్తుంది. ఆ నూనె తలకు, శరీరానికి ఉపయోగపడుతుంది. శుభకార్యాలకు కొబ్బరిమట్టలు అలంకరిస్తారు. కొబ్బరి ఆకుతో, పీచుతో, టెంకతో ఎన్నో పరికరాలు తయారుచేస్తారు.
3. జ. కొబ్బరి బోండాలోని నీరు ఆరోగ్యానికి చాలా మంచిది. రోగులకు కొబ్బరి నీళ్ళు వాడమని చెప్తారు డాక్టర్లు. ఎండాకాలంలో కొబ్బరినీళ్ళు తాగితే వడదెబ్బ తగలదు.

ఈ) వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

1. ముదురు 2. నింగి 3. తగ్గు 4. అనారోగ్యం
5. పొట్టి 6. నేక / అధికం

పేజి నెం. 58

బూ) కొబ్బరితో తయారు చేసే వంటకాలను రాయండి.

- జ. కొబ్బరి మిఠాయి, పాయసం, పరమాన్నం, కొబ్బరి పచ్చడి, కొబ్బరి లడ్డు, కేకు, కొబ్బరి అన్నం, దోశ మొదలైనవి.

15. వ్యాకరణం - లింగములు

పేజీ నెం. 60 అభ్యాసము

అ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. జ. లింగము అనగా చెప్పబడినది స్త్రీ యో లేక పురుషుడో లేక ఇతరమైనదో తెలిపే పదం.
2. జ. లింగములు మూడు రకాలు. అవి :
1. స్త్రీ లింగము 2. పుంలింగము 3. నపుంసక లింగము
3. జ. స్త్రీలను గురించి తెలిపే పదాలను స్త్రీ లింగాలు అంటారు. వీటిని మహతీ వాచకాలు అని కూడా అంటారు.
4. జ. పురుషులను గురించి తెలిపే పదాలను పుం లింగాలు. ఈ పుం లింగాన్ని మహద్వాచకం అని కూడా అంటారు.
5. జ. పశువులు, పక్షులు, వస్తువులు మొదలైనవి నపుంసక లింగాలు. వీటినే అమహద్వాచకాలు అంటారు.

16. శతక పద్యాలు

పేజీ నెం. 63 అభ్యాసము

ఇ) “వనంలో చందన వృక్షం ఉంటే ఆ వనమంతా సువాసన వెదజల్లుతుంది” ఈ భావం ఉన్న పద్యపాదాన్ని గుర్తించి రాయండి.

జ. వెలయు వనములోన మలయజంబున్నట్లు.

ఈ) కింది పద్యానికి భావం రాయండి.

జ. విలువ తక్కువైనా కంచు గట్టిగా మోగుతుంది. అలాగే అల్పులు ఆడంబరంగా మాట్లాడుతారు. విలువైన బంగారం శబ్దం చేయదు. అలాగే మంచివాడు తక్కువగా మాట్లాడతాడు.

పేజీ నెం. 64

ఊ) కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. జ. అన్నదానం అన్ని దానాల కంటే గొప్పది. కన్నతల్లి కంటే గొప్పదైన దైవం లేదు. గురువు కన్నా గొప్పవాడు లేడు.

2. జ. కులంలో ఒక్క గుణవంతుడున్నా అతని చేత ఆ వంశమంతా ప్రకాశిస్తుంది.
3. జ. ప్రేమ ఉన్నంత వరకు మనం ప్రేమించే వారిలో తప్పులు కనిపించవు.
ఆ ప్రేమ లేకుండా పోతే వారు చేసేవన్నీ తప్పులుగానే కనిపిస్తాయి.
4. జ. విద్య అనే ధనాన్ని అధికారులు దోచుకోలేరు. అది ప్రపంచాన్ని అభివృద్ధి చేస్తుంది.
5. జ. కాలం ఎంతో విలువైనది. కాలాన్ని వృథా చేయకూడదు. జరిగినది మళ్ళీ తిరిగిరాదు. దానిని సద్వినియోగం చేసుకోవాలి.

బు) కింద గీత గీసిన పదాలకు సమానమైన పదాలను పాఠంలో గుర్తించి వాక్యాన్ని తిరిగి రాయండి.

- జ.
1. కనకము మిలమిలా మెరుస్తుంది.
 2. గురువు పాఠాలు బోధిస్తాడు.
 3. నేరములు చేయడం మానవుల లక్షణం.
 4. విశ్వం విశాలమైనది.

బూ) కింది పదాలకు అదే అర్థం గల రెండేసి పదాలను రాయండి.

1. తల్లి, మాత	2. తోట, అరణ్యం
3. బువ్వ, కూడు	4. సొమ్ము, బంగారం

